

การวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ*

CONTENT ANALYSIS OF THAI TEXTBOOKS FOR FOREIGNERS

นาง บัวคำ

Nang Woe Kham

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Faculty of Liberal Arts, Huachiew Chalermprakiat University, Thailand

Corresponding Author's Email: nanmoair@gmail.com

วันที่รับบทความ : 29 มีนาคม 2569; วันที่แก้ไขบทความ 12 เมษายน 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 14 เมษายน 2569

Received 29 March 2026; Revised 12 April 2026; Accepted 14 April 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติทั้งสิ้น 35 เล่ม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และใช้แบบบันทึกการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) เนื้อหาทางภาษาพื้นฐาน ครอบคลุมพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การสะกดคำ และโครงสร้างประโยคพื้นฐาน โดยบางเล่มใช้ตัวอักษรช่วยพัฒนาการออกเสียง
- 2) คำศัพท์และสำนวนในบริบทชีวิตจริง มุ่งเน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์ประจำวันผ่านบริบททางสังคมไทย
- 3) โครงสร้างไวยากรณ์และประโยค ซึ่งพัฒนาจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่ซับซ้อน โดยบูรณาการกับบทสนทนาและบทอ่าน

Citation:

* นาง บัวคำ. (2569). การวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(3), 1383-1397.

Nang Woe Kham. (2026). Content Analysis Of Thai Textbooks For Foreigners.

Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(3), 1383-1397.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

4) ทักษะการสื่อสาร ที่เน้นการพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างบูรณาการผ่านกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และ

5) เนื้อหาทางวัฒนธรรมและบริบทสังคมไทย ซึ่งสอดแทรกผ่านบทเรียนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ทั้งนี้ ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติมีการออกแบบเนื้อหาอย่างหลากหลายและสอดคล้องกับแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติในอนาคต

คำสำคัญ: การวิเคราะห์เนื้อหา, แบบเรียนภาษาไทย, ชาวต่างชาติ

Abstract

The purpose of this research article is to analyze the content of Thai language textbooks for foreigners. This is a qualitative research study analyzing data from 35 Thai language textbooks for foreigners. Using content analysis and a content analysis recording form as a data collection tool.

The research findings showed that:

1) Basic linguistic content covering consonants, vowels, tones, spelling, and basic sentence structures. Some books use phonetic transcription to aid pronunciation development.

2) Vocabulary and expressions in real-life contexts: Focuses on the use of language in everyday situations within the context of Thai society.

3) Grammatical and sentence structures, developing from basic to complex levels, integrated with dialogues and readings.

4) Communication skills, focusing on the integrated development of listening, speaking, reading, and writing skills through learner-centered activities.

5) Cultural content and social context of Thailand, which are integrated into various lessons to promote understanding of cross-cultural communication.

The research findings indicate that Thai language textbooks for foreigners are designed with diverse content that aligns with communicative language

teaching approaches, which is beneficial for the future development of Thai language teaching for foreign learners.

Keywords: Content analysis, Thai language textbooks, Foreigners.

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน โดยอาจปรากฏในรูปแบบของภาษาพูด ภาษาเขียน ท่าทาง หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในสังคม อีกทั้งภาษายังสะท้อนถึงวัฒนธรรม การเรียนรู้ และพัฒนาการของมนุษย์ในฐานะสัตว์สังคม กล่าวได้ว่าภาษาไม่ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการส่งและรับสารเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงการอยู่ร่วมกันในสังคม วิวัฒนาการ การเรียนรู้ และวัฒนธรรมของมนุษย์ อันนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจร่วมกันในหมู่คณะ (ศรีนราวัฒน์ และคณะ, 2559 : 8) ทั้งนี้ ภาษามีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับมนุษย์ตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่เกิดจนถึงวาระสุดท้าย โดยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจากภาษาพูดสู่ภาษาเขียน มีบทบาทสำคัญในการสั่งสมและถ่ายทอดองค์ความรู้ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตจากรุ่นสู่รุ่น (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2559 : 15)

ในสังคมปัจจุบัน การสื่อสารได้ขยายจากระดับวัฒนธรรมไปสู่การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม อันเป็นผลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษา เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สุมนทนา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ (2564 : 1) กล่าวว่าในยุคการสื่อสารไร้พรมแดน ภาษาไทยได้ถูกใช้ในการติดต่อสื่อสารทั้งระหว่างคนไทยและชาวต่างชาติมากขึ้นในหลากหลายมิติ ส่งผลให้บทบาทของภาษาไทยเป็นภาษาที่ชาวต่างชาติเรียนรู้และใช้สื่อสารในระดับสากลมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ ภาษาไทยจึงได้รับความสนใจในฐานะภาษาที่สองอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจึงมีการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาพร้อมทั้งขยายจากระดับอุดมศึกษาไปสู่สถาบันสอนภาษา รวมถึงการเรียนรู้ทั้งแบบห้องเรียนและออนไลน์ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในบริบทที่หลากหลาย (เยาวรัตน์ รุธีรยุทธ, 2560 : 312)

การขยายตัวของการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติสะท้อนผ่านการพัฒนาแบบเรียน ตำรา และสื่อการสอนที่มีความหลากหลายทั้งในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์และดิจิทัล

ครอบคลุมทักษะภาษาและวัฒนธรรมในทุกระดับ โดยแบบเรียนถูกพัฒนาขึ้นในหลายภูมิภาค เช่น ยุโรป อเมริกา เอเชีย และประเทศไทย ตั้งแต่เนื้อหาพื้นฐานด้านอักษรและการออกเสียง ไปจนถึงไวยากรณ์และการสื่อสาร ซึ่งแสดงถึงการปรับตัวของภาคการศึกษาต่อบริบทการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน (วันเพ็ญ สกุลทอง, 2552 : 1-2) นอกจากนั้นแล้ว แบบเรียนและตำรานั้นเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรม ซึ่งมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ การคัดเลือกและพัฒนาจึงต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับหลักสูตร ระดับผู้เรียน และบริบททางภาษาและวัฒนธรรม โดยแบบเรียนทำหน้าที่กำหนดสาระและแนวทางการเรียนรู้ (วันเพ็ญ สกุลทอง, 2552 : 1; สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์, 2549 อ้างถึงใน สุนนทิพย์ วัฒนา และคณะ, 2563 : 214)

กล่าวได้ว่า หนังสือแบบเรียนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ เนื่องจากเป็นเครื่องมือหลักที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากแบบเรียนมีคุณภาพก็จะช่วยให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จมากขึ้น (วันเพ็ญ สกุลทอง, 2552 : 1) ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติที่ศึกษาสาขาวิชาการศึกษาภาษาไทยเป็นภาษาที่สองและเป็นผู้เปิดสถาบันสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ เล็งเห็นว่าปัจจุบันหนังสือภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติได้รับการผลิตออกมาเป็นจำนวนมากทั้งที่เป็นแบบเรียนใช้สอนสำหรับการศึกษาระบบ และใช้สอนสำหรับการศึกษานอกระบบ ตลอดจนสำหรับศึกษาด้วยตนเอง จึงศึกษาดำรงและแบบเรียนที่จัดทำขึ้นสำหรับการเรียนการสอนภาษาไทยให้กับชาวต่างชาติทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ถึงเนื้อหาของหนังสือแบบเรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาและการผลิตแบบเรียนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษารูปแบบ โครงสร้าง และเนื้อหาของแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ โดยประยุกต์ใช้กรอบการวิเคราะห์เนื้อหา (Textbook analysis) และการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical analysis) เพื่อพิจารณาลักษณะร่วม ข้อดี และข้อจำกัดของแบบเรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาแบบเรียนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการทางภาษาศาสตร์และบริบทผู้เรียน พร้อมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาองค์ความรู้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

การทบทวนวรรณกรรม

1. การพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติควรจัดลำดับเนื้อหาให้ชัดเจน แทรกความรู้ด้านการใช้ภาษาและวัฒนธรรม แนะนำการใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติ ฝึกทักษะการฟังเสียงเจ้าของภาษา และออกแบบแบบฝึกหัดที่เน้นความเข้าใจควบคู่การสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศศิธร มัตซิมโตะ, 2568, การประชุมวิชาการระดับชาติ การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ครั้งที่ 3 เรื่อง ดำรงสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ)

2. การพัฒนาบทเรียนที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน โดยบทเรียนควรสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากบริบททางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก อีกทั้งควรออกแบบให้เหมาะสมกับช่วงวัยและพื้นฐานของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างรอบด้าน (สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์, 2548 : 261)

3. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติควรมุ่งพัฒนาทักษะภาษาให้ครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเรียงลำดับจากการฟังซึ่งเป็นพื้นฐานในการคุ้นเคยกับเสียงภาษา ไปสู่การพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่เป็นธรรมชาติและช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุนทนา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์, 2564 : 12)

4. ภาษาเป็นระบบสัญลักษณ์เพื่อการสื่อสารที่ต้องอาศัยความเข้าใจร่วมกัน และเป็นแบบแผนที่ถ่ายทอดจนกลายเป็นอัตลักษณ์ของสังคม โดยภาษามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับวัฒนธรรมเพราะสะท้อนความคิด ค่านิยม และวิถีชีวิต ดังนั้น การสอนภาษาควรบูรณาการวัฒนธรรมควบคู่กัน เพื่อให้การสื่อสาร โดยเฉพาะข้ามภาษา มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (พระอุดมธีรคุณ และบัณฑิตกา จารุมา, 2563 : 62)

5. งานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เริ่มเรียนชาวต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านการสอนเสียง ศัพท์ และวัฒนธรรมในแบบเรียนชุด A.U.A. Language Center Thai Course ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนมีการจัดลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เน้นคำศัพท์ในชีวิตประจำวัน การฝึกออกเสียงที่เป็นปัญหา

สำหรับชาวต่างชาติ และการสื่อสารเชิงภาษาพูดเป็นหลัก ช่วยให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เนื้อหาด้านวัฒนธรรมไทยมีค่อนข้างน้อย จึงยังไม่สะท้อนวัฒนธรรมได้ชัดเจน (อัมราพร พงษา, 2518)

6. งานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาและคำศัพท์ในแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับชาวต่างชาติ ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนมีความหลากหลายตามกลุ่มเป้าหมายและบริบทการเรียนรู้ แต่โดยทั่วไปมีการจัดเนื้อหาและคำศัพท์จากง่ายไปยาก เน้นคำศัพท์ในชีวิตประจำวัน และมุ่งให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้จริง ทั้งนี้ บางเล่มใช้สื่อช่วย เช่น อักษรถ่ายเสียงหรือซีดี เพื่อพัฒนาการออกเสียง นอกจากนี้ ยังพบหมวดคำศัพท์พื้นฐานที่สอดคล้องกัน เช่น การทักทาย ครอบครัว อาหาร การเดินทาง และคำไต่ถาม อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างด้านวัตถุประสงค์และบริบทการเรียนรู้ ส่งผลให้รูปแบบเนื้อหา วิธีสอน และการคัดเลือกคำศัพท์แตกต่างกันไป (สุเมธนา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์, 2564)

งานวิจัยด้านที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติควรให้ความสำคัญกับการจัดลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของผู้เรียน พร้อมทั้งพัฒนาทักษะภาษาให้ครบทั้ง 4 ด้าน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด อ่าน และเขียนตามธรรมชาติ ควบคู่กับการเน้นคำศัพท์ในชีวิตประจำวันและการสื่อสารจริง นอกจากนี้ ควรบูรณาการวัฒนธรรมเข้ากับการเรียนการสอน ใช้สื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ความมั่นใจ และประสิทธิภาพในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติทั้งสิ้น 35 เล่ม โดยจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. แบบเรียนที่ผลิตโดยหน่วยงานระดับสถาบันศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นแบบเรียนสำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 16 เล่ม ประกอบไปด้วย

- 1) หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 3 ของ Peking University Press
- 2) Everyday Thai For Beginners ของ Wiworn Kesavatana-Dohrs

3) เรียนภาษาไทย Leraning Thai ของ Nitaya Kanchanawan and Matthew J.Eynon

4) Introduction to Thai ของ Rachanee Kamphangkaew

5) Thai Foreigners ภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ ของ สกิต เจนเลื่อย

6) ตำราเรียนภาษาไทยสำหรับชาวจีน ของ พิชัย พินัยกุล

7) แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ ของ สมพงศ์ วิทยาศักดิ์พันธุ์ และคณะ

8) การเขียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ของ วนิสา สัมภาวะผล

9) ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้พูดภาษาจีน ของ อุดม วโรตม์สีกขิตต์ และคณะ

10) Sabai Sabai An Element Thai Coures ของ คณะจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล

11) การอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ของ จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ

12) พื้นฐานการอ่านภาษาไทยสำหรับชาวจีน ของ พิฐษุณณ์ อธิเลิศนันทน์

13) หลักภาษาไทย ของ วชิรา เจริญจิตร

14) Thai For Beginners Basic I ของ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

15) Thai For Foreigners ของ อรทัย เพียยุระ

16) การพูดภาษาไทย ของ จรัสศรี จิรภาส

2. แบบเรียนที่ผลิตและจัดจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์เอกชน จำนวน 19 เล่ม ประกอบไปด้วย

1) ฝึกพูดภาษาไทยไว้ใช้งาน Thai For Daily Use ของ กมลวัตร ญัฐวรา

2) คำและวลีฝึกพูดภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ของ นิรณี พลพินิจ

3) พูด (ภาษา) ไทยให้เก่ง 1 ของ บุชบา บรรจงมณี และคณะ

4) พูด (ภาษา) ไทยให้เก่ง 2 ของ บุชบา บรรจงมณี และคณะ

5) 199 Everyday Thai Pheases ของ Smart Tourist

6) Aan Thai Basic thai Reading Textbook ของ Titima Suthiwan and Rungnapa Kitiarsa

7) Thai Stories For Language Learner ของ Jintana Rattanakhemakorn และ Dylan Southard

- 8) Read and Write Thai Today ของ Lan Fereday และ Rattanaporn Pimsuwan
- 9) Reading & Writing Thai ของ Jintana Rattanakhemakorn
- 10) Thai An Essential Grammar ของ David Smyth
- 11) Thai Reference Grammar ของ James Higbie และ Snea Thinsan
- 12) Thai For Intermediate Learners ของ เบญจวรรณ ภูมิแสน เบคเกอร์
- 13) Essential THAI ของ James Higbie
- 14) Thai for Beginners ของ Benjawan Poomsan Becker
- 15) ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน Thai in Daily Life ของ ผกาศรี เย็นบุตร, วัลลภา ไทยจินดา และสุภัค มหารกร
- 16) Learn Thai: Quick Guide for Beginners คู่มือเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ของ นันทนา โอชาว่า
- 17) Learn Thai Language – Generation Next ของ Sam Kittayapong และ Ysaan Institute

- 18) สนทนาภาษาไทยธุรกิจ ของ ปาจารย์ จึงประเสริฐสุข และคณะ
- 19) Conversation Thai For Beginner ของ ธรพร โถวรุ่งเรือง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนสำหรับชาวต่างชาติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ และการวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียน เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย
- 2) สํารวจและรวบรวมแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ
- 3) คัดเลือกแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 35 เล่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติจำนวน 35 เล่ม โดยดำเนินการจำแนกเนื้อหาออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะและสาระสำคัญของเนื้อหา แล้วจึงทำการวิเคราะห์รายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละประเภทอย่างเป็นระบบ เพื่อทำความเข้าใจแนวโน้ม รูปแบบ และลักษณะของเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างชาติ

ผลการวิจัย

1. เนื้อหาทางภาษาพื้นฐาน พบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจำนวน 35 เล่ม ส่วนใหญ่มีการนำเสนอเนื้อหาด้านภาษาพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยการสอนหลักการอ่านและการเขียนพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ รวมถึงการสอนไวยากรณ์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการสะกดคำและโครงสร้างประโยคเบื้องต้น นอกจากนี้ แบบเรียนจำนวนมากยังมีการใช้สัทอักษรเพื่อช่วยส่งเสริมความถูกต้องในการออกเสียงของผู้เรียนชาวต่างชาติ เมื่อพิจารณาแบบเรียนทั้งหมด พบว่า แบบเรียนที่ปรากฏเนื้อหาด้านภาษาพื้นฐานครบถ้วนทุกประเด็นมีจำนวน 19 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 54 ของแบบเรียนกลุ่มตัวอย่าง ขณะที่แบบเรียนที่ปรากฏเนื้อหาด้านภาษาพื้นฐานเพียงบางประเด็นมีจำนวน 6 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 17 และแบบเรียนที่ไม่ปรากฏเนื้อหาด้านภาษาพื้นฐานเลยมีจำนวน 10 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 28 ของแบบเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. คำศัพท์และสำนวนในบริบทชีวิตจริง พบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกมาข้างต้น ปรากฏลักษณะเด่นร่วมกันคือการใช้ภาษาไทยมาตรฐาน หรือภาษาไทยพื้นฐานที่เน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก แต่ละเล่มจะปรากฏคำศัพท์และสำนวนประโยคจากการใช้จริงในสังคมไทย มีการจัดลำดับคำศัพท์จากง่ายไปยากเพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างเป็นขั้นตอน แบบเรียนส่วนใหญ่มุ่งเน้นระดับภาษาที่สุภาพและทั่วไป เหมาะสมกับการสื่อสารในชีวิตประจำวันและในบริบททางสังคมที่หลากหลาย พร้อมทั้งนำเสนอรูปประโยคที่ชัดเจนและเป็นธรรมชาติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติเข้าใจโครงสร้างภาษาและสามารถนำไปใช้สื่อสารได้จริง นอกจากนี้หลายเล่มยังออกแบบเนื้อหาให้สอดคล้องกับพื้นฐานทางภาษาของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และบางเล่มเชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาเข้ากับบริบททางวัฒนธรรมและวิชาชีพ ลักษณะรวมดังกล่าวสะท้อนแนวคิดการเรียนการสอนภาษาไทยที่เน้นการสื่อสารควบคู่กับความถูกต้องทางภาษา ด้วยการเลือกคำศัพท์และรูปประโยคสำนวนอย่างง่าย ประกอบการใช้สัทอักษรช่วยให้ออกเสียงอย่างถูกต้อง มีการแปลเป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้เข้าใจความหมายมากขึ้น ทำให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนชาวต่างชาติ

3. โครงสร้างไวยากรณ์และประโยค พบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติแต่ละเล่ม พบทั้งลักษณะร่วมและลักษณะต่างด้านโครงสร้างไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคอย่างชัดเจน ลักษณะร่วม คือ หนังสือส่วนใหญ่นำเสนอโครงสร้าง

ไวยากรณ์อย่างเป็นลำดับขั้นจากง่ายไปยาก โดยเริ่มจากรูปประโยคพื้นฐานของภาษาไทย แล้วจึงขยายไปสู่การสร้างประโยคที่ซับซ้อนมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเน้นการใช้โครงสร้างประโยคที่พบได้จริงในภาษาไทยพื้นฐาน และมักบูรณาการไวยากรณ์เข้ากับบทสนทนา บทอ่าน หรือการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหน้าที่ของโครงสร้างภาษาในบริบทการใช้งานจริง ในขณะที่ แบบเรียนแต่ละเล่มยังมีลักษณะแตกต่างกัน ที่ปรากฏตามจุดมุ่งหมายและระดับของแบบเรียน หนังสือที่เน้นการสื่อสารในชีวิตประจำวันและการพูด มักนำเสนอไวยากรณ์ผ่านประโยคสั้น ๆ และบทสนทนา โดยไม่เน้นคำอธิบายเชิงทฤษฎี ส่วนแบบเรียนที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน จะเน้นโครงสร้างประโยคภาษาเขียน การขยายความ และประโยคซ้อน ขณะที่ตำราไวยากรณ์เชิงอ้างอิงจะอธิบายโครงสร้างประโยคอย่างละเอียดและเป็นเชิงวิเคราะห์ นอกจากนี้ แบบเรียนเฉพาะกลุ่มผู้เรียนหรือเฉพาะวัตถุประสงค์ เช่น ผู้เรียนชาวจีนหรือภาษาไทยเชิงธุรกิจ จะปรับการนำเสนอไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคให้สอดคล้องกับพื้นฐานภาษาและบริบทการใช้งาน ลักษณะร่วมและแตกต่างดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติมีความหลากหลายด้านแนวคิดการสอน แต่ล้วนมุ่งพัฒนาความเข้าใจโครงสร้างภาษาไทยอย่างเหมาะสมกับเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

4. เนื้อหาด้านทักษะการสื่อสาร พบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ทั้งที่ผลิตโดยสถาบันอุดมศึกษาและสำนักพิมพ์เอกชนสะท้อนแนวโน้มร่วมกันในการจัดเนื้อหาตามทักษะการสื่อสารตามกรอบแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) ซึ่งมุ่งพัฒนาความสามารถทางภาษา โดยครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบททางสังคมที่หลากหลาย แบบเรียนที่ผลิตโดยมหาวิทยาลัยมักให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทั้งสี่ด้านและเชื่อมโยงกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเชิงวิชาการ ขณะที่แบบเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชนมุ่งเน้นการสื่อสารเชิงปฏิบัติ โดยเฉพาะทักษะการฟัง-พูด อย่างไรก็ตาม ทั้งสองกลุ่มต่างให้ความสำคัญกับการออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้สอน บทบาทของผู้สอนในฐานะผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ตลอดจนการใช้กลวิธีการสอนเชิงรุก เช่น บทสนทนาจำลอง บทบาทสมมติ งานกลุ่ม และภาระงานทางภาษา ซึ่งเอื้อต่อการเจรจาความหมาย การปรับการใช้ภาษา และการแก้ไขความคลาดเคลื่อนในการสื่อสาร

5. เนื้อหาทางวัฒนธรรมและบริบทสังคมไทย พบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติทั้งที่ผลิตโดยสถาบันอุดมศึกษาและสำนักพิมพ์เอกชนต่างมีแนวโน้มร่วมกันในการบูรณาการเนื้อหาทางวัฒนธรรมและบริบทสังคมไทยเข้ากับการสอนภาษาอย่างเป็นระบบ ผ่านบทอ่าน บทสนทนา ภาพประกอบ และกิจกรรมที่สะท้อนค่านิยม ความเชื่อ มารยาท ลำดับชั้นทางสังคม และวิถีชีวิตของคนไทย แบบเรียนจากมหาวิทยาลัยมักเน้นการอธิบายภาษาในกรอบวิชาการและบริบทสังคมโดยละเอียด ขณะที่แบบเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชนมุ่งเน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงและการปรับตัวทางสังคมร่วมสมัย อย่างไรก็ตาม ทั้งสองกลุ่มล้วนสะท้อนแนวคิดเดียวกันว่า ภาษาไม่อาจแยกออกจากวัฒนธรรมและสังคมได้ และการเรียนรู้ภาษาจึงต้องมีเรียนรู้วัฒนธรรมของภาษานั้น ๆ ควบคู่ไปด้วย

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติจำนวน 35 เล่ม สามารถอภิปรายผลตามประเด็นการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาทางภาษาพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหาทางภาษาพื้นฐาน ได้แก่ การอ่าน และการเขียนพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ตลอดจนไวยากรณ์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการสะกดคำและโครงสร้างประโยคเบื้องต้น สะท้อนให้เห็นว่า ผู้เขียนแบบเรียนและสถาบันผู้ผลิตแบบเรียนตระหนักถึงความสำคัญของระบบอักษรไทยซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากระบบอักษรของภาษาอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านการสอนภาษาที่สองที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นฐานทางภาษา เพราะแบบเรียนที่มีการปูพื้นฐานและจัดเนื้อหาจากง่ายไปยากอย่างเป็นลำดับ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ทีละขั้น เรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาทักษะการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อัมราพร พงษธา (2518) ที่พบว่า แบบเรียนสำหรับชาวต่างชาติมักมีการจัดลำดับเนื้อหาโดยเริ่มจากการเรียนรู้คำศัพท์ ไวยากรณ์พื้นฐาน และเสียงตามลำดับ เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. คำศัพท์และสำนวนในบริบทชีวิตจริง ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติส่วนใหญ่เน้นการนำเสนอคำศัพท์และสำนวนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้ภาษาไทยพื้นฐานเป็นหลัก พร้อมทั้งจัดลำดับจากง่ายไปยาก เพื่อให้

ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ทางภาษาได้อย่างเป็นขั้นตอน ลักษณะดังกล่าวสะท้อนแนวคิดการจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริงในชีวิตประจำวัน ตามแนวคิดของรุ่งฤดี แผลงศร (2561, น. 92) ที่กล่าวว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ตามบริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ การเรียนการสอนจึงเน้นกิจกรรมที่เลียนแบบสถานการณ์จริงอย่างใกล้เคียงที่สุด ซึ่งสอดคล้องการงานวิจัยของสุมนทนา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ (2564) ที่พบว่า แบบเรียนส่วนใหญ่ยึดหลักการนำเสนอคำศัพท์จากง่ายไปยาก โดยเริ่มจากคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวก่อน แล้วจึงขยายไปสู่คำศัพท์ที่ซับซ้อนหรือมีความเฉพาะทางมากขึ้น

3. โครงสร้างไวยากรณ์และประโยค ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติมีการนำเสนอโครงสร้างไวยากรณ์และโครงสร้างประโยค ทั้งในแง่ของการจัดลำดับเนื้อหาโดยเริ่มจากโครงสร้างประโยคพื้นฐานก่อน แล้วขยายไปสู่การสร้างประโยคที่ซับซ้อนขึ้น และในแง่ของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะในแต่ละด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของรุ่งฤดี แผลงศร (2561, น. 68) ที่กล่าวว่าการสอนไวยากรณ์เน้นพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนเป็นหลัก โดยผู้เรียนจะศึกษากฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์อย่างเป็นระบบ วิธีการเรียนรู้จึงเน้นการท่องจำกฎไวยากรณ์ตลอดจนคำศัพท์และคำจำกัดความที่เกี่ยวข้องในภาษาที่กำลังศึกษา ผู้เรียนต้องจดจำคำศัพท์จำนวนมากควบคู่กับความหมายในภาษาของตนเอง ภายหลังจากนั้น ผู้เรียนจะนำกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์และคลังคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแปลประโยคจากภาษาแม่เป็นภาษาที่ศึกษา หรือจากภาษาที่ศึกษากลับไปเป็นภาษาแม่ต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาของอัมราพร พงษธา (2518) ที่พบว่าแบบเรียนมักมีการจัดลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบจากง่ายไปยาก ทั้งคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการออกเสียง โดยเนื้อหาแม้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่และเน้นการใช้ภาษาพูดเพื่อการสื่อสารระหว่างบุคคล

4. เนื้อหาด้านทักษะการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติทั้งที่ผลิตโดยสถาบันอุดมศึกษาและสำนักพิมพ์เอกชนมีแนวโน้มร่วมกันในการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมุ่งพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างบูรณาการทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน การใช้บทสนทนาจำลอง บทบาทสมมติ งานกลุ่ม และภาระงานทางภาษา ตามที่ปฏิพัทธ์ อุกฤษ (2564, น. 16) อธิบายว่าแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียน ให้

สามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในบริบททางสังคมจริง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทั้งสี่ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้การใช้ภาษาเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ ทั้งยัง สะท้อนแนวคิดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อสร้างความหมายและการสื่อสารจริง สอดคล้องกับงานของนิศา ไพเจริญ (2559) ที่พบว่าบทสนทนาในแบบเรียนมักสะท้อนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์พื้นฐาน เช่น การทักทาย การลาจาก และการขอบคุณ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับบทสนทนาในบริบทจริง พบว่าโครงสร้างการปฏิสัมพันธ์และลักษณะการใช้ภาษาโดยรวมมีความสอดคล้องกัน อย่างไรก็ตาม ยังมีความแตกต่างในรายละเอียดบางประการ โดยเฉพาะการเลือกใช้คำและรูปแบบการสื่อสารที่สะท้อนลักษณะทางวัฒนธรรมไทย

5. เนื้อหาทางวัฒนธรรมและบริบทสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีการบูรณาการเนื้อหาทางวัฒนธรรมและบริบทสังคมไทยเข้ากับการสอนภาษาอย่างชัดเจน ผ่านบทอ่าน บทสนทนา ภาพประกอบ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม และมารยาททางสังคมของคนไทย ลักษณะดังกล่าวสะท้อนแนวคิดสำคัญของการสอนภาษาที่สองในปัจจุบันที่มองว่า ภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ การบูรณาการวัฒนธรรมในการเรียนการสอนภาษาไทยยังสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความสามารถในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งมุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการเข้าใจและใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ตามแนวคิดความสามารถในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานของพระอุดมธีรคุณและบัณฑิตกา จารุมา (2563) ที่มองว่าการเรียนการสอนภาษาไทยจำเป็นต้องบูรณาการการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมควบคู่กับทักษะทางภาษาร่วมด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทจริงของสังคมไทยในการสื่อสารข้ามภาษาและวัฒนธรรม

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่าแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติมีการจัดเนื้อหาอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมพื้นฐานภาษา คำศัพท์ในชีวิตจริง ไวยากรณ์ ทักษะการสื่อสาร และวัฒนธรรมไทย โดยเน้นการสื่อสารและการใช้ภาษาในบริบทจริง แม้จะแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์และ

กลุ่มผู้เรียน ผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า การพัฒนาแบบเรียนที่มีประสิทธิภาพควรเน้นการปูพื้นฐานอย่างเป็นลำดับ การใช้ภาษาในสถานการณ์จริง การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการบูรณาการวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารอย่างเหมาะสมในบริบทจริง

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1.1 ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้พัฒนาแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในการออกแบบเนื้อหาให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษาพื้นฐาน คำศัพท์ ในบริบทชีวิตจริง โครงสร้างไวยากรณ์ ทักษะการสื่อสาร และบริบททางวัฒนธรรม เพื่อให้การเรียนรู้ภาษาไทยมีความสมบูรณ์และสอดคล้องกับการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง 1.2 สถาบันการศึกษาและผู้สอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการคัดเลือกหรือปรับใช้แบบเรียนให้เหมาะสมกับระดับภาษาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม **2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** 2.1 ควรมีการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในมิติอื่นเพิ่มเติม เช่น วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบการประเมินผล หรือการใช้สื่อดิจิทัลประกอบการเรียนการสอน 2.2 ควรศึกษาประสิทธิผลของแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจากมุมมองของผู้เรียนและผู้สอน เพื่อให้เห็นผลการใช้แบบเรียนในสถานการณ์จริงของการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2559). ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดิฐู ศรีนราวัฒน์. (2559). ภาษาและภาษาศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นริศา ไพเจริญ. (2559). การวิเคราะห์บทสนทนาในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปวิพพัทธ์ อุกฤษ. (2564). การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับแบบฝึกทักษะที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระอุดมธีรคุณ และ บัณฑิตา จารุมา. (2563). ภาษาและวัฒนธรรม: ความหมาย ความสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างกัน. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 7(2), 53–63.

- เยาวรัตน์ รุธีรยุทธ. (2560). การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติผ่านสื่อออนไลน์. ใน ศาสตราจารย์
พระราชทานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: รวบรวมบทความวิจัยและบทความวิชาการมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ. 2560 (น. 311–320). เชียงใหม่: สมพรการพิมพ์.
- รุ่งฤดี แผลงศร. (2561). ศาสตร์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันเพ็ญ สกุลทอง. (2552). การสร้างแบบเรียนเรื่องพญานาคไทยสำหรับชาวต่างชาติ. ใน สาร
นิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิธร มัตซิมโตะ. (2568). ตำราสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ. ใน การประชุมวิชาการ
ระดับชาติ การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ครั้งที่ 3.
- สุนงา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์. (2564). การวิเคราะห์เนื้อหาและคำศัพท์ในแบบเรียนภาษาไทย
เบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ. ใน รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สุนทิตย์ วัฒนา, ศิริเพ็ญ อังสิทธิพนพร และ มยุรี ถาวรพัฒน์. (2563). การสอนภาษาไทยใน
ฐานะภาษาต่างประเทศ: การสอนแบบแม่สอนลูก. วารสารศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 20, 204–233.
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2548). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. วารณวิทัศน์, 5,
215–261.
- อัมราพร พงษา. (2518). การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เริ่มเรียนชาวต่างประเทศ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.